

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Analiza przekładu				
2. Kod przedmiotu:	FAT-22				
3. Okres ważności karty:	2015-2018				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	filologia				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	filologia angielska: kształcenie translatorskie				
9. Semestr:	3, 4				
10. Jedn. prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Monika Porwoł				
12. Grupa przedmiotów:	kształcenie translatorskie – moduł do wyboru				
13. Status przedmiotu:	do wyboru				
14. Język prowadzenia zajęć:	angielski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Znajomość języka ojczystego i obcego, wiedza wykraczająca poza samą znajomość języków (na przykład podstawowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, realioznawstwa obszaru językowego, technologii informacyjnej, itp.).					
16. Cel przedmiotu:					
Warsztaty z analizy przekładu mają charakter praktyczny i poświęcone są porównawczej pracy z tekstem użytkowym, specjalistycznym (technicznym, naukowym, prawnym i ekonomicznym) i/lub artystycznym. Analiza tekstów dokonywana jest na różnych płaszczyznach: (1) na poziomie ekwiwalencji leksykalnej w odniesieniu do słownictwa (np. krzyżowanie i nakładanie się znaczeń, polisemia, brak ekwiwalencji), jednostek i informacji leksykalnych (o charakterze diachronicznym, dialektalnym, dotyczącym rejestru języka, stopnia subiektywności); (2) na poziomie morfologiczno-składniowym (różnice wynikające z różnych systemów językowych); (3) na poziomie stylistycznym - różnice wynikające z odmiennych kultur, systemów i stylów komunikacyjnych (tradycje, konwencje); (4) w celu określenia sensu w oryginale i w przekładzie; oraz (5) ocena/ewaluacja przekładu. Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności tłumaczenia z uwzględnieniem norm tłumaczeniowych, wymogów zlecniodawcy oraz potrzeb odbiorców docelowych w zależności od rodzaju tłumaczonego tekstu oraz uruchomienie potrzebnych do analizy tekstów kompetencji (tj. językowych, encyklopedycznych, logicznych i retoryczno-pragmatycznych). Studenci wykorzystują umiejętność korzystania ze słowników i innych źródeł (w tym także tych dostępnych w Internecie). Ponadto ćwiczą staranność i rzetelność w podejściu do wyznaczonych zadań tłumaczeniowych, nabywają umiejętność autorefleksyjnej oceny własnej pracy (określając napotkane trudności, szukając rozwiązania problemów poprzez zastosowanie odpowiednich metod tłumaczeniowych, itp.) jak również wykonują korektę tłumaczeń innych studentów przygotowując się do wykonywania zawodu tłumacza.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Metody realizacji efektu kształcenia	Metody sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności / kierunku studiów

01	ma podstawową wiedzę o pojęciach i zasadach analizy porównawczej języka angielskiego z językiem polskim oraz metodologii badań kontrastywnych, zorientowanych na zastosowanie w praktyce przekładu	Analiza tekstu źródłowego i docelowego według określonych parametrów podczas warsztatów. Dyskusja dydaktyczna. Analiza kontrastywna tekstów ST-TT.	Obserwacja i ocena umiejętności dokonania analizy indywidualnie i/lub grupowo. Ocena zaangażowania w dyskusji. Raport indywidualny.	warsztaty	K_W05 (++)
02	ma podstawową wiedzę w zakresie interpretacji kontekstu kulturowego, zachowania ekwiwalencji, norm językowych i socjokulturowych	Dyskusja dydaktyczna dot. świadomości społecznej roli tłumacza. Analiza przykładów (próbki przekładowe ST-TT i ich omówienie).	Ocena zaangażowania w dyskusji. Ocena przykładowych zadań tłumaczeniowych wykonanych w grupie.	warsztaty	K_W11 (++)
03	ma uporządkowaną wiedzę o globalnych (ogólnych) i lokalnych (szczegółowych) strategiach i/lub procedurach tłumaczeniowych stosowanych w przekładzie tekstów użytkowych oraz artystycznych	Omawianie tekstu źródłowego i docelowego w danym kierunku (EN-PL i/lub PL-EN). Definiowanie etapów i strategii tłumaczenia dokumentu. Definiowanie i ocena problemów tłumaczeniowych oraz poszukiwanie właściwych rozwiązań. Uzasadnianie swoich decyzji i wyborów tłumaczeniowych w kontekście danego typu tekstu.	Ocena zaangażowania w dyskusji. Raport indywidualny i/lub grupowy.	warsztaty	K_W14 (+++)
04	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych	Próba pracy: przekład fragmentu tekstu i jego analiza (indywidualna i/lub grupowa). Pisemny i/lub ustny opis działań tłumacza: wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy.	Ocena próby pracy. Ocena analizy błędów popełnionych przez 'młodego adepta sztuki przekładu' i ich korekty z uzasadnieniem.	warsztaty	K_U01 (++)

05	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego, porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych (ze specjalistami w zakresie przekładoznawstwa, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów) zarówno w języku ojczystym jak i obcym	Umiejętność skutecznego posługiwania się narzędziami elektronicznymi wspomagającymi pracę tłumacza podczas warsztatów. Realizacja przykładowych zadań tłumaczeniowych (tłumaczenie na różne rejestry, tłumaczenia hybrydowe, retranslacja, kontrastowanie przekładu dosłownego z idiomatycznym, edytowanie tekstu, tłumaczenie <i>ex tempore</i> (bez przygotowania/na poczekaniu), adaptacja tekstu według skopos. Zachęcanie studentów do kontaktów ze specjalistami z całego świata poprzez Internet. Symulacje konsultacji z ekspertem i/lub klientem na warsztatach i/lub omawianie doświadczeń nabytych poza uczelnią/w warunkach zbliżonych do przyszłego środowiska pracy.	Ocena umiejętności posługiwania się narzędziami elektronicznymi wspomagającymi pracę tłumacza. Ocena przykładowej pracy tłumaczeniowej sprawdzającej umiejętność zaoferowania tłumaczenia odpowiedniego do wymagań klienta (spełniającego cel/skopos i odpowiedniego do sytuacji tłumaczeniowej). Ocena umiejętności komunikacyjnych podczas dyskusji grupowej i symulacji rozmowy z ekspertem lub klientem.	warsztaty	K_U07 (++)
06	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w zakresie wiedzy dot. przekładoznawstwa	Przygotowanie 'portfolio tłumaczeniowego': (1) zbiór wybranych przez studenta prac dot. porównawczej analizy tekstu; (2) zbiór prac tłumaczeniowych studenta (z dołączonym tekstem 'wyjściowym') stanowiących prezentację własnych umiejętności tłumaczeniowych; (3) komentarze do przekładu/raport tłumaczeniowy; (4) glosariusze; (5) korekty tekstów z uzasadnieniem; (6) autorefleksja. Dyskusja dot. 'kontraktu zadaniowego'.	Ewaluacja portfolio dydaktycznego zgodnie z ustalonymi 'warunkami brzegowymi'. Ocena zaangażowania w dyskusji.	warsztaty	K_K01 (++)

07	jest świadomy roli tłumacza we współczesnym świecie; ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne, przestrzegania zasad etyki zawodowej, dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań	Film dydaktyczny Raport studenta z tzw. ‘case study’/‘studium przypadku’ ¹ . Dyskusja dot. przykładów analizy przypadku wokół zadanego problemu.	Wykładowca zapoznaje się z raportem przesłanym przez studenta w formie elektronicznej. Ocena zaangażowania w dyskusji.	warsztaty	K_K03 (++)
18. Formy i wymiar zajęć:		Warsztaty (30h + 30h)			
19. Treści kształcenia:					
[3] <i>INTRODUCTORY REMARKS</i>. What is the analysis of translation? General concepts. Translation Studies: a multidisciplinary field of knowledge versus an independent study. <i>LINGUISTIC APPROACHES TO TRANSLATION ANALYSIS: CONCENTRATED ON TEXT</i>. The concept of equivalence in translation. The analysis of meaning in translation. Text analysis and the use of dictionaries in translation. Lexical aspects. Terminology in translation. Term banks. Grammatical analysis in translation. Pragmatic analysis (Text type/varieties in translation). Pragmatic analysis (Text style/register in translation). Evaluation and errors in translation. Textual strategies. <i>COGNITIVE APPROACHES TO TA: CONCENTRATED ON THE PROCESS</i>. Investigating the Translation Process: particular phases of the decision-making process. Processing strategies and techniques. [4] <i>SOCIOLOGICAL APPROACHES TO TA: CONCENTRATED ON THE TRANSLATOR</i>. The role of the translator. Translation competence vs. performance. Translation in the information technology era. Translation ethics. <i>CULTURAL APPROACHES PERTAINING TO TA: CONCENTRATED ON THE CONTEXT</i>. Traduttore, traditore: Shaping culture through translation. <i>SELECTED THEORETICAL AND PRACTICAL CONSIDERATIONS</i>. Linguistic issues in translation: the theory of relevance. Communicative/Functional issues: the theory of ‘skopos’. Translation norms. Translation quality assessment. Research in Translation Studies. Rodzaj tekstów źródłowych i wyjściowych (ST-TT) [np. analiza fragmentów książki Olgi Tokarczuk „Dom dzienny, dom nocny” (w tłumaczeniu Antonii Lloyd-Jones) i/lub analiza fragmentów przekładu publikacji Andrzeja Szczeklika, Odpis Skrócony Aktu Zgonu, broszura uniwersytecka, przepis kulinarny/restauracyjna karta dań, skrypt przyrodniczego filmu dokumentalnego, przekład reklam prasowych, tekst techniczny (instrukcja <i>Analogowe sterowniki elektroniczne</i>), analiza przekładu tekstu i diagramów w badaniach klinicznych, tekst ekonomiczny (magazyn <i>Forbes</i>), przekład audiowizualny (AVT), umowa cywilno-prawna, itp.] i sposoby analizy: określanie czynników językowych, pragmatycznych (kontekst, rejestr, funkcje, cechy charakterystyczne), kulturowych; ustalanie strategii tłumaczeniowych; tłumaczenie na różne rejestry; tłumaczenia częściowe (hybrydowe); retranslacja; kontrastowanie tłumaczenia dosłownego z idiomatycznym; edytowanie dokumentu; tłumaczenie <i>ex tempore</i>; adaptacja tekstu według ‘skopos’; korekta tekstów z uzasadnieniem; skrypt autorefleksyjnej oceny.					
20. Egzamin:		nie, (zal/o)			
21. Literatura podstawowa:					
Hatim, Basil & Munday, Jeremy. 2004. <i>Translation. An advanced resource book</i> . London/New York: Routledge. Munday, Jeremy. 2008. <i>Introducing Translation Studies. Theories and applications</i> . London/New York: Routledge.					

¹ Student zapoznaje się z treścią filmu dydaktycznego pt. „Tradurre (Translating)” (film udostępniony przez wykładowcę, jak również jest dostępny 'on-line') i w formie elektronicznej sporządza raport z tzw. 'studium przypadku', który jest przygotowywany podczas warsztatów. Student wciela się w rolę tłumacza, definiuje swoją rolę we współczesnym świecie (posługując się wybraną metaforą), przedstawia potencjalne problemy dialogu języków w międzykulturowej wymianie myśli/informacji (zwracając szczególną uwagę na zasady etyki zawodowej) i poszukuje optymalnych rozwiązań (stosownie je uzasadniając).

21. Literatura uzupełniająca:			
Baker, Mona. 1992. <i>In other words. A coursebook on translation</i> . London/New York: Routledge.			
Hejwowski, Krzysztof. 2004. <i>Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.			
Kozłowska, Zofia. 1992. <i>O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych)</i> . Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.			
Pieńkos, Jerzy. 2003. <i>Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki</i> . Kraków: Zakamycze.			
Porwoł, Monika. 2010. <i>Strategies and tactics in specialised translation from English into Polish and from Polish into English</i> . Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.			
Robinson, Douglas. 1997. <i>Becoming a Translator</i> . London / New York: Routledge.			
Wojtasiewicz, Olgierd. 2005. <i>Wstęp do teorii tłumaczenia</i> . Warszawa: Wydawnictwo TEPIS.			
SDL Trados Studio. <i>Kurs multimedialny [Dokument elektroniczny]: materiały filmowe, przykładowe pliki, pamięci tłumaczeń, glosariusze MultiTerm i podręczniki /</i> przygot. Zespół LSP Software - [Szczecin]: [LSP Software], 2011.			
MEMOQ: www.kilgray.com (źródło dostępne 'on-line' / darmowy dostęp do programu w ramach 30-dniowego testu)			
Film dydaktyczny: <i>Tradurre</i> (Translating) documentary; Director: Pier Paolo Giarolo; Producer: Outroad; Produced in: 2008; http://www.cultureunplugged.com/documentary/watch-online/play/5510/Tradurre			
23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:			
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykłady		
2	Warsztaty	60	
3	Laboratorium		
4	Projekt		
5	Seminarium		
6	Inne:	wykonanie (próba pracy) /analiza prac tłumaczeniowych, przygotowanie portfolio, przygotowanie do dyskusji/autorefleksji: 60	
Suma godzin		120	
24. Suma wszystkich godzin:		120	25. Liczba punktów ECTS: 4
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		2	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta: 2
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań	
01	bdb	student zna oraz szczegółowo opisuje zagadnienia metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do praktyki (i/lub teorii) przekładu; poprawnie definiuje pojęcia ekwiwalencji, <i>tertium comparationis</i> , kongruencji, błędów językowych, itp.; poprawnie analizuje ST-TT według określonych parametrów; przygotowuje wnikliwy raport analizy ST-TT.	
	db	student zna oraz charakteryzuje zagadnienia metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do praktyki (i/lub teorii) przekładu; definiuje pojęcia ekwiwalencji, <i>tertium comparationis</i> , kongruencji, błędów językowych, itp.; dobrze analizuje ST-TT według określonych parametrów; przygotowuje zgodny (z przyjętymi konwencjami) raport analizy ST-TT.	
	dst	student zna zagadnienia metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do praktyki (i/lub teorii) przekładu; identyfikuje pojęcia ekwiwalencji, <i>tertium comparationis</i> , kongruencji, błędów językowych, itp.; dostatecznie dobrze analizuje ST-TT według określonych parametrów; przygotowuje zgodny (z przyjętymi konwencjami) raport analizy ST-TT aczkolwiek z pewnymi uchybieniami .	
	ndst	student nie kojarzy zagadnień metodologii badań kontrastywnych w odniesieniu do praktyki (i/lub teorii) przekładu; nie identyfikuje i nie definiuje pojęć ekwiwalencji, <i>tertium</i>	

		<i>comparationis</i> , kongruencji, błędów językowych, itp.; nie analizuje ST-TT według określonych parametrów; nie potrafi przygotować raportu analizy ST-TT.
02	bdb	student identyfikuje oraz opisuje cechy stylistyczne oryginału, szczegółowo wybiera odpowiednie słownictwo celem dokonania analizy przekładu, uzasadnia wybory leksykalne w kontekście językowym i kulturowym, proponuje różne wersje tekstu docelowego
	db	student wskazuje cechy stylistyczne oryginału, poprawnie wybiera słownictwo celem dokonania analizy przekładu, stara się uzasadniać wybory leksykalne w kontekście językowym i kulturowym, proponuje poprawne wersje tekstu docelowego
	dst	student pobieżnie wskazuje cechy stylistyczne oryginału, wybiera odpowiednie słownictwo celem dokonania analizy przekładu, stara się uzasadniać wybory leksykalne w kontekście językowym i kulturowym, proponuje przynajmniej jedną poprawną wersję tekstu docelowego
	ndst	student nie potrafi wskazać cech stylistycznych oryginału, nie dba o wybór odpowiedniego słownictwa celem dokonania analizy przekładu, nie jest w stanie uzasadnić swoich wyborów leksykalnych w kontekście językowym i kulturowym, proponuje jedną wersję tekstu docelowego aczkolwiek z licznymi uchybieniami
03	bdb	student identyfikuje, opisuje oraz klasyfikuje (w formie raportu lub podczas dyskusji) przykłady realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i/lub artystycznych: szczegółowo definiuje etapy i strategie tłumaczenia tekstu, bardzo dobrze identyfikuje problemy tłumaczeniowe oraz proponuje ich właściwe rozwiązania, rzetelnie uzasadnia swoje wybory w kontekście danego typu tekstu
	db	student identyfikuje oraz opisuje (w formie raportu lub podczas dyskusji) przykłady realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i lub artystycznych: potrafi definiować większość etapów i strategii tłumaczenia tekstu, identyfikuje liczne problemy tłumaczeniowe oraz poszukuje właściwych rozwiązań, uzasadnia swoje wybory w kontekście danego typu tekstu
	dst	student identyfikuje (w formie raportu lub podczas dyskusji) poszczególne przykłady realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i/lub artystycznych: potrafi dostatecznie dobrze definiować wybrane etapy i strategie tłumaczenia tekstu, identyfikuje wybrane problemy tłumaczeniowe, poszukuje właściwych rozwiązań aczkolwiek z pewnymi uchybieniami , dostatecznie uzasadnia swoje wybory w kontekście danego typu tekstu
	ndst	student nie potrafi identyfikować przykładów realizacji tłumaczenia strategicznego na podstawie analizy tekstów specjalistycznych, użytkowych i/lub artystycznych
04	bdb	student potrafi przewidzieć i wyjaśnić potencjalne trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; wykonuje szczegółową korektę z uzasadnieniem (spełniającą standardy profesjonalne)
	db	student potrafi przewidzieć i wyjaśnić poszczególne trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; dokonuje korekty na dobrym poziomie
	dst	student potrafi pobieżnie wyjaśnić trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; wykonuje korektę powyżej minimalnego poziomu spełnienia podstawowych wymogów
	ndst	student nie potrafi wyjaśnić potencjalnych trudności/błędów językowych podczas analizy tekstu oryginalnego i przekładu; korekta zbyt słabej jakości (wymagająca zdecydowanej poprawy)
05	bdb	student potrafi bardzo dobrze posługiwać się terminologią fachową i/lub specjalistyczną; potrafi współpracować z ekspertem przy tłumaczeniu tekstów specjalistycznych i rozstrzygać wątpliwości merytoryczne dotyczące przekładu
	db	student potrafi dobrze posługiwać się terminologią fachową i/lub specjalistyczną; potrafi współpracować z ekspertem przy tłumaczeniu tekstów specjalistycznych
	dst	student potrafi zadowalająco posługiwać się terminologią fachową i/lub specjalistyczną; stara się współpracować z ekspertem przy tłumaczeniu tekstów specjalistycznych
	ndst	student nie potrafi posługiwać się terminologią fachową i/lub specjalistyczną; nie potrafi współpracować z ekspertem przy tłumaczeniu tekstów specjalistycznych gdyż przekracza to jego kompetencje
06	zal	student ma świadomość swoich kompetencji językowych i istotnej roli tłumacza w tworzeniu tekstu docelowego; umiejętnie wyznacza kierunki i posiada plan dotyczący własnego kształcenia i doskonalenia zawodowego; student przygotowuje wybitne portfolio
	n/zal	student nie ma świadomości swoich kompetencji językowych; nie nabył umiejętności wyznaczania kierunków własnego kształcenia i doskonalenia zawodowego; przygotowane

		przez studenta portfolio wymaga zdecydowanych zmian i ogólnej poprawy
07	zal	student ma świadomość roli tłumacza we współczesnym świecie oraz daje świadectwo dialogu języków w międzykulturowej wymianie informacji i myśli, zachowuje się w sposób profesjonalny, przestrzega zasad etyki zawodowej; przygotowuje rzetelny raport z tzw. 'studium przypadku' oraz bierze udział w dyskusji wokół zadanego problemu podczas warsztatów
	n/zal	student nie nabył świadomości dialogu języków w międzykulturowej wymianie informacji i myśli, nie zachowuje się w sposób profesjonalny, nie przestrzega zasad etyki zawodowej; raport studenta wskazuje na brak elementarnej wiedzy i umiejętności poszukiwania optymalnych rozwiązań w pracy tłumacza; student nie zabiera głosu podczas dyskusji dot. przykładów 'analizy przypadku'
28. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)